

Schakend Nederland - mei/juni 1994

Peewee van Voorthuijsen: Combineren

De voortdurende strijd tussen mens en computer, die eens in een overwinning voor de computer zal eindigen, vertoont een kleine inzinking van de kant van het beest. Of een laatste stuipreiking van de mens, dat kan ook. Het negende AEGON-toernooi eindigde na zes ronden onbeslist. Werd vooraf geschermd met de veel hogere snelheid van de computers, achteraf moet geconstateerd worden dat veel spelers zich veel beter hadden ingesteld op de zwakheden van de computer: gesloten stellingen, eindspel en (nog steeds) pionnenaaien.

Een goede openingskeuze is zeer belangrijk. De partijen van Ligterink waren exemplarisch. Een van zijn prestaties ziet u hieronder. Wit kan winnen en beter nog: hij had ook gezien hoe. Helaas greep hier de bediener van het beest nu in door te verklaren dat de computer een zeer sterke zet zag. Aangezien de witspeler een keurige jongen uit het Noorden van het land is vond hij dat hij uit ethisch

Combineren

■ PEEWEE VAN VOORTHUIJSEN

oogpunt nu een andere zet moest doen. Gelukkig bleef de gerechtigheid meester en verblunderde de computer een remise-eindspel. Welke winst had de meester hier gezien?

1/w Ligterink-TASC R40

Het hele toernooi stond Nunn aan de leiding en had hij de laatste rond niet een gewonnen stelling weggegeven dan was dat ook in de eindstand zo geweest. In karakteristieke aanvalsstijl werd de een

na de ander opgerold en af en toe een eindspelletje er tussendoor. Toch nam hij meer risico dan verleden jaar. Hoe greep hij zijn kans in onderstaande stelling en wat is wits beste verdediging?

2/z Mephisto Berlin-Nunn

Sommige spelers hebben van nature een goed openingsrepertoire tegen computers: scherpe, maar relatief onbekende en vooral eigen varianten. Joop Piket is daarvan een goed voorbeeld. Een lust voor het oog was zijn partij uit de tweede ronde. Nadat de hele witte damevleugel is geofferd om de torens op open

lijnen te krijgen moet wit verder op weg naar de koning. Hoe lukte dat?

3/w Pa Piket-Pandix

Anderen hebben een harde leerles gehad om ook met zwart op winst te kunnen spelen. Dat was de mede-winnaar, Christiansen, die in de vele Amerikaanse toernooien een prachtig repertoire van lichtelijk verdachte openingen heeft verzameld. Met wit pakte hij het degelijk aan, maar een keer liep dat uit de hand en moest hij snel naar remise omzien, wat lukte. Hier heeft hij dat probleem niet: wit staat gewonnen. U hoeft alleen nog de zetten te vinden.

4/w Christiansen-MChess Pro

Waar Christiansen nog het vege lijf wist te redden na een blunder had Bronstein dat geluk niet en liep meteen in de eerste ronde tegen een nul op. Daarna speelde hij weer als vanouds en won de rest van zijn partijen op instructieve wijze. Bij voorkeur via een trage maar onstuitbare aanval,

maar als het bruter kon: nou graag. Hoe hakte hij zich hier door het zwarte kreupelhout?

5/w Bronstein-Saitek Brute Force

Vijf ronden lang moest Nunn met honderd procent de eerste plaats delen met iemand die tegenwoordig aardig naar een rating van 2000 aan het afzakken is: moi. Een verklaring heb ik wel: bijna al mijn partijen gingen over de veertig zetten heen en in de uitluggerfase neemt de speelsterkte snel af. Vervelend daarbij was wel dat de computerinstellingen meerdere keren veranderd mocht worden. Bij sommige programma's zoals Hiarc was dat al actief, dus moet het een koud kunstje zijn om dat stukje logica ook bij de rest in te bouwen. Hiarc wees mij ook op enig combinatoir feilen in de onderlinge partij. Voor mijn ogen had de volgende stelling gezweefd en ik had de winst niet gevonden. U wel?

6/z Hiarc-Van Voorthuijsen (analyse)

Antwoorden op bladzijde 25.

COMBINEREN

Diagram 1: Ligterink-Tasc R40

1. Lh7+ ! Kf8 2. Txd4 Lxd4 3. Pxe6+ Dxe6 4. Txe6 Lxc3 5. h3 met twee zetten: 5. ..., Ld2 6. Df6! uit of ook 5. ..., Lg7 6. Lg6 Td7 7. Td6 en wint.

Diagram 2: Mephisto Berlin-Nunn

1. ..., Txf2! 2. Kxf2 Dxe4 3. Dxb7 Alsof z'n neus bloedt. Vanzelfsprekend is 3. Ld2 een betere verdediging. Na 3. ..., Pf5 4. Dc2 Dd4 5. dxc6 bxc6 6. Te1 e4 heeft zwart kansen, maar meer niet lijkt me. Nu is het wel snel uit: 3. ..., Pf5! 4. Db8+ Kh7 5. Db3 Dh1 6. Dd1 Dxb2+ 6. Ke1 en meteen opgegeven.

Diagram 3: Pa Piket-Pandix

1. e6! fxe6 2. Pe5 Tg8 3. Pxd7 Le7 4. Pe5 en wit won. Sneller wint hier 4. Tb7 en zwart heeft geen

verdediging meer, bijvoorbeeld: 4. ..., Txd7 5. Txd7 Kxd7 6. dxe6+ en zwart gaat mat.

Diagram 4: Christiansen-M Chess Pro

1. Pf5! Lxf5 2. d6+ Pd5 3. Lxd5 Dxd5+ 4. Txd5 Le4+ 5. Kg1 en zwart gaf op. Wit staat overigens zo goed dat er een gemakkelijke tweede winst is: 1. Te7 Txf2+ 2. Dxf2 Tf8 3. Pf7 Lf5 4. d6 en wint.

Diagram 5: Bronstein-Saitek Brute Force

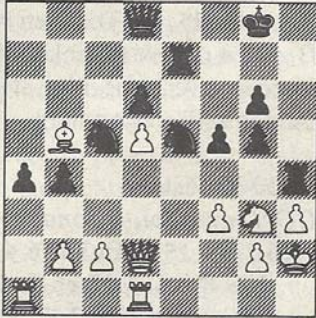
1. Pxf7! Pxf7 2. Dh5 Le6 3. Txe6 Dd8 4. Th6! en wit won zoals hij wilde. De zetten omdraaien is niet zo duidelijk: 1. Dh5 Le6 2. Pxf7 Lxb3 3. Pxd6 g6 4. Pxe8 gxf5 5. Txe7 en nu is 5. ..., Txe8 6. Txe8+ Kf7 nog lastig.

Diagram 6: Hiarc-Van Voorthuijsen (analyse)

1. ..., Lxg4! 2. Dxg4 Tg8 3. Df4 De6 4. h4 De7?! (Dg6!, zie verder) 5. Kh3 Tot zover had ik het gezien, maar zag niet hoe ik verder moest komen. Welnu: 5. ..., De6+ 6. Kh2 Dg6! (verhindert Tc2) 7. Dg4 Dd6+ 8. Df4 Txb4 mat.

Schakend Nederland - mei/juni 1994 Peewee van Voorthuysen: Combineren

Drie flits- opgaven

Mephisto Berlin-Ligterink (w)

1. Waarom is Dxc5 mis en wat wint wel?

Gandalf-Van Geet (w)

2. Hoe wint wit het snelst?

Fritz2-Grooten (w)

3. Waar ligt het kwartje?

DRIE FLITSOPGAVEN

Flits 1: Mephisto Berlin-Ligterink

1. Dxc5? Txc3+ ! 2. Kg1 Pxf3+ met damewinst. Winnend is 1. Pxf5 en nu: 1. ..., fxc5 2. Dxc5+ Pg6 3. Dxc6+ Tg7 en even niet 4. Dxf5? Tg5 met damevangst, maar 4. De8+ Dxe8 5. Lxe8 en wit heeft twee pionnen meer. Zwart speelde daarom 1. ..., Txc3+ 2. Kxc3 Th7+ om na 3. Kg3 gxf5 nog kansen te houden. Echter: 3. Ph6+ ! Txc6+ 4. Kg3 en alleen spartelen restte zwart.

Flits 2: Gandalf-Van Geet

1. Pg7! en wint. In plaats daarvan speelde wit 1. f3 exf3 2. Txf3 Tae8

wat natuurlijk ook moet winnen. De operator speelde nu echter 3. Pd8?? en verloor zelfs. Ik neem aan dat hier 3. Pc7 bedoeld was.

Flits 3: Fritz2-Grooten

1. Pca7! en zwart was gedwongen tot 1. ..., Txa7 2. Pxa7 Db8 3. Pc6 Dc7 4. Pd4 waarna wit makkelijk won. Na 1. ..., Db8 volgt 2. Dxa8 Dxa8 3. Pc7+ Kd8 4. Pxa8 en de witte paarden verdedigen zichzelf.